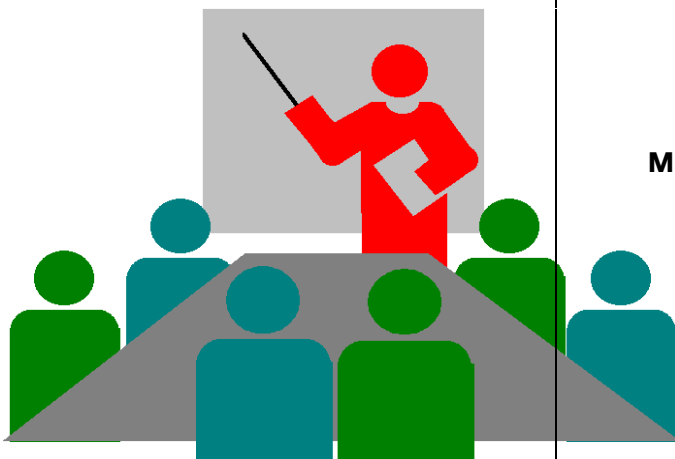

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І
НАУКИ УКРАЇНИ**
Вінницький національний
аграрний університет

Факультет менеджменту та права

**Кафедра адміністративного
менеджменту та альтернативних
джерел енергії**

**«УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ
ІНСТИТУЦІЯМИ»**

Програма вибіркової навчальної дисципліни для підготовки фахівців денної та заочної форм навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування ОКР «Магістр» факультету менеджменту та права

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ФАКУЛЬТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ПРАВА

*Кафедра адміністративного менеджменту
та альтернативних джерел енергії*

ЗАТВЕРДЖЕНО
Науково-методичною комісією
Вінницького національного
аграрного університету
протокол № 8 від 26 квітня 2017 р.

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ

Програма вибіркової навчальної дисципліни для підготовки фахівців денної та заочної форм навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування ОКР «Магістр» факультету менеджменту та права

Програму з навчальної дисципліни «Управління державними інституціями» підготувала: к.е.н., доцент І.В. Фурман. – Вінниця: РВВ ВНАУ, 2017. – 23 с.

Рецензенти:

- *Клівіденко Л.М.*, к.е.н., доцент кафедри фінансів і кредиту (Вінницький інститут економіки Тернопільського національного економічного університету)
- *Кубай О.Г.*, к.е.н., доцент кафедри аграрного менеджменту (Вінницький національний аграрний університет)

Коротка анотація:

Програма навчальної дисципліни «Управління державними інституціями» складена з метою надання допомоги студентам у засвоєнні програмного матеріалу.

Програма включає:

- *наближену структуру змісту навчальної дисципліни;*
- *зміст навчальної дисципліни;*
- *самостійну роботу студентів;*
- *індивідуально-консультативну роботу;*
- *питання до заліку;*
- *список рекомендованих літературних джерел.*

Рекомендовано до видання Науково-методичною комісією
Вінницького національного аграрного університету

(протокол № 8 від «26» квітня 2017 р.)

Відповідальна за випуск: І.В. Фурман

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА	5
2. НАБЛИЖЕНА СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ	7
3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ ТА ТЕМАМИ	9
4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	11
5. ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА	13
6. ЕТАЛОНИ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ СТУДЕНТІВ	16
7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ	18
8. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ	21

1. ПЕРЕДМОВА

Україна просувається шляхом зміцнення державності, але низка політичних, економічних і соціальних проблем полишаються невирішеними з причини недосконалості системи управління: з одного боку — внаслідок усе ще сильних позицій тоталітарного сприйняття реалій суспільного розвитку, з другого боку — поспішними і непродуманими спробами реформування конституційних засад у державі на рівні політичних амбіцій.

Незалежній Україні потрібні сильна державна влада та результативна й ефективна система державного управління.

Сучасна концепція розвитку передбачає єдину сукупність вимог до інститутів держави:

- відкритість правової та фінансової систем;
- прозорість механізму державного регулювання;
- наявність чесного уряду, який керується у своїй роботі інтересами своєї держави;
- професійно підготовлений та кваліфікований персонал державної служби з високим рівнем соціального статусу державних службовців;
- непримиренність лідерів нації до проявів корупції;
- захист історичного, культурного надбання як основного джерела самопізнання та гідності народу, патріотизм найвищого ґатунку, який виявляється в щоденній самовідданій праці для суспільного блага.

Навчальні цілі дисципліни «*Управління державними інституціями*» надають можливість:

- подати студентам систематизовані знання з питань теорії, методології та історії державного управління, ознайомити із зарубіжним досвідом організації публічної влади й управління;
- визначити актуальні проблеми державного управління в Україні, зміст і технологічні аспекти управлінської діяльності;
- розкрити зміст української конституційної мети, місця та ролі громадянського суспільства у державі, його впливу на процес сучасного державотворення;
- сформувати інноваційний підхід до оцінювання та вирішення проблем, які постають у процесі управлінської діяльності державних інституцій.

Після опанування навчальної дисципліни «*Управління державними інституціями*» **студенти повинні вміти:**

- виявляти високий рівень обізнаності щодо загального напрямку і тенденцій становлення нової системи державного управління в Україні, історичної зумовленості форм і методів державно управлінської

діяльності;

- застосовувати сучасний теоретико-методологічний інструментарій для аналізування комплексу проблем, що виникають у процесі вирішення управлінських проблем і розроблення заходів щодо їх розв'язання;
- узагальнювати вітчизняний і зарубіжний досвід адміністрування з метою його використання у процесі розбудови нової системи державного управління в Україні;
- прогнозувати та об'єктивно оцінювати результати здійснюваних у процесі управлінської діяльності конкретних заходів і на основі інноваційних підходів визначати шляхи оптимізації виконавчо-розпорядчої діяльності державних інституцій, їхніх підрозділів і посадових осіб.

2. НАБЛИЖЕНА СТРУКТУРА ЗМІСТУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ НАВЧАЛЬНОГО ЧАСУ

В процесі навчання студенти отримують знання під час проведення аудиторних занять: зокрема, лекційних та практичних.

Лекційна форма навчання поєднується з різними видами практичних занять, на яких закріплюються і поглиблюються одержані на лекціях знання та формуються професійні компетентності у сфері здійснення міжнародних розрахунків і валютних операцій.

Неодмінною деталлю успішного засвоєння навчального матеріалу є самостійна робота студентів з економічною літературою та ресурсами мережі Internet, у тому числі виконання творчих завдань, таких як написання есе та підготовка доповідей і презентацій. Усі ці види занять розроблено відповідно до положень кредитно-модульної системи процесу навчання.

Таблиця 1

Наближена структура змісту навчальної дисципліни та розподіл навчального часу

Назви частин і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
ЧАСТИНА 1. УПРАВЛІННЯ В ДЕРЖАВІ. СУТНІСТЬ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ												
Тема 1. СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ	9	1	4	-	-	4	13	1	-	-	-	12
Тема 2. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА: ПОНЯТТЯ, ПРАВОВИЙ СТАТУС, ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ	11	1	4	-	-	6	9	1	-	-	-	8
Тема 3. ПОНЯТТЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ	10	2	4	-	-	4	7	1	-	-	-	6
Тема 4. ІНФОРМАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ	10	2	4	-	-	4	11	1	-	-	-	10
Разом:	40	6	16	-	-	18	40	2	2	-	-	36

ЧАСТИНА 2. СИСТЕМА ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ В УКРАЇНІ. ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ												
Тема 5. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	10	2	4	-	-	4	7	1		-	-	6
Тема 6. ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ В СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ	7	1	2	-	-	4	11		1	-	-	10
Тема 7. МІСЦЕВІ ДЕРЖАВНІ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО- ФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИС- ТИКА	7	1	2	-	-	4	9		1	-	-	8
Тема 8. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ	26	6	10	-	-	10	23	1	2	-	-	20
Разом:	50	10	18	-	-	22	50	2	4	-	-	44
Усього годин	90	16	34	-	-	40	90	4	6	-	-	80

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ЗМІСТОВИМИ МОДУЛЯМИ ТА ТЕМАМИ

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. УПРАВЛІННЯ В ДЕРЖАВІ. СУТНІСТЬ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

- 1.1. Поняття, риси та рівні державного управління.
- 1.2. Функції державного управління.
- 1.3. Принципи державного управління.
- 1.4. Поняття та види методів державного управління.

Тема 2. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА: ПОНЯТТЯ, ПРАВОВИЙ СТАТУС, ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ.

- 2.1. Поняття посади і посадової служби.
- 2.2. Правовий статус державних службовців.
- 2.3. Особливості контролю у системі державної служби.
- 2.4. Зарубіжний досвід організації та функціонування державної служби.

Тема 3. ПОНЯТТЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.

- 3.1. Поняття національної безпеки. Об'єкти та основні принципи забезпечення національної безпеки України.
- 3.2. Суб'єкти забезпечення національної безпеки України.
- 3.3. Поняття та сутність національних інтересів. Пріоритети національних інтересів України.
- 3.4. Рада національної безпеки і оборони України (РНБО): призначення, функції, особливості формування, порядок прийняття рішень.

Тема 4. ІНФОРМАЦІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.

- 4.1. Сутність та зміст інформації в діяльності органів державної влади.
- 4.2. Види інформаційно-аналітичних документів та основні принципи їх складання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СИСТЕМА ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ В УКРАЇНІ. ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ

Тема 5. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

- 5.1. Проблеми та перспективи реформування державного управління в Україні
- 5.2. Державне управління в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення .
- 5.3. Сучасні проблеми державного антикризового управління в Україні

Тема 6. ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

- 6.1. Оцінка соціально-економічної програми розвитку міста
- 6.2. Управління виробничо-економічними системами в умовах адміністративної реформи
- 6.3. Шляхи поліпшення взаємодії органів державної влади і місцевого самоврядування .
- 6.4. Підвищення ролі державних інституцій в соціально-економічному розвитку суспільства в умовах децентралізації

Тема 7. МІСЦЕВІ ДЕРЖАВНІ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

- 7.1. Історія створення місцевих державних адміністрацій в Україні
- 7.2. Повноваження та структура місцевих державних адміністрацій
- 7.3. Проблеми в діяльності місцевих державних адміністрацій

Тема 8. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

- 8.1. Напрямки вдосконалення законодавчих інституцій державної служби у контексті європейської інтеграції .
- 8.2. «Корупційна ломка» або болючість реформи боротьби із корупцією.

4. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розпочинаючи вивчення дисципліни «Аграрна політика» студент має ознайомитися з програмою дисципліни, з її структурними компонентами, змістом та обсягом кожного з навчальних змістових модулів, формами та методами навчання, видами та методами контролю знань, методикою оцінювання навчальної роботи.

Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів, кожний з яких поєднує в собі відносно окремий самостійний блок дисципліни, який логічно пов'язує декілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Навчальний процес згідно з програмою навчальної дисципліни здійснюється у таких формах: лекційні, практичні заняття, самостійна робота студентів.

Практичне заняття – це форма навчального заняття, спрямована на закріплення студентом теоретичних знань, при якій викладач організує дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують тези виступів, а також отримання навичок розв'язання ситуаційних та розрахункових завдань.

Практичні заняття проводяться з однією академічною групою. Практичне заняття включає проведення попереднього контролю знань, умінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання.

На кожному практичному занятті викладач оцінює підготовлені студентами виступи, активність у дискусії, вміння формулювати і відстоювати свою позицію, точність і правильність відповідей тощо.

Проведення практичного заняття ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі - тестах для виявлення ступеня оволодіння студентами необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різної складності для розв'язання їх студентами на занятті.

Отримані студентом оцінки за практичні заняття враховуються при виставленні поточної модульної оцінки з даної навчальної дисципліни. План проведення практичних занять подано нижче.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. УПРАВЛІННЯ В ДЕРЖАВІ. СУТНІСТЬ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Тема 1. СУТНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ

- 1.1. Поняття, риси та рівні державного управління.
- 1.2. Функції державного управління.
- 1.3. Принципи державного управління.
- 1.4. Поняття та види методів державного управління.

Тема 2. ДЕРЖАВНА СЛУЖБА: ПОНЯТТЯ, ПРАВОВИЙ СТАТУС, ОСОБЛИВОСТІ КОНТРОЛЮ.

- 2.1. Поняття посади і посадової служби.
- 2.2. Правовий статус державних службовців.
- 2.3. Особливості контролю у системі державної служби.
- 2.4. Зарубіжний досвід організації та функціонування державної служби.

Тема 3. ПОНЯТТЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ.

- 3.1. Поняття національної безпеки. Об'єкти та основні принципи забезпечення національної безпеки України.
- 3.2. Суб'єкти забезпечення національної безпеки України.
- 3.3. Поняття та сутність національних інтересів. Пріоритети національних інтересів України.
- 3.4. Рада національної безпеки і оборони України (РНБО): призначення, функції, особливості формування, порядок прийняття рішень.

Тема 4. ІНФОРМАЦІЯ В ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ.

- 4.1. Сутність та зміст інформації в діяльності органів державної влади.
- 4.2. Види інформаційно-аналітичних документів та основні принципи їх складання.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. СИСТЕМА ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ В УКРАЇНІ. ІНСТРУМЕНТАЛЬНІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ІНСТИТУЦІЄЮ

Тема 5. ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ

- 5.1. Проблеми та перспективи реформування державного управління в Україні
- 5.2. Державне управління в Україні: проблеми та шляхи їх вирішення .
- 5.3. Сучасні проблеми державного антикризового управління в Україні

Тема 6. ПІДВИЩЕННЯ РОЛІ ДЕРЖАВНИХ ІНСТИТУЦІЙ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОМУ РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

- 6.1. Оцінка соціально-економічної програми розвитку міста
- 6.2. Управління виробничо-економічними системами в умовах адміністративної реформи
- 6.3. Шляхи поліпшення взаємодії органів державної влади і місцевого самоврядування .
- 6.4. Підвищення ролі державних інституцій в соціально-економічному розвитку суспільства в умовах децентралізації

Тема 7. МІСЦЕВІ ДЕРЖАВНІ АДМІНІСТРАЦІЇ В УКРАЇНІ: ОРГАНІЗАЦІЙНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА

- 7.1. Історія створення місцевих державних адміністрацій в Україні
- 7.2. Повноваження та структура місцевих державних адміністрацій
- 7.3. Проблеми в діяльності місцевих державних адміністрацій

Тема 8. ЗАКОНОДАВЧЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНСТИТУТУ ДЕРЖАВНОЇ СЛУЖБИ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ

- 8.1. Напрямки вдосконалення законодавчих інституцій державної служби у контексті європейської інтеграції .
- 8.2. «Корупційна ломка» або болючість реформи боротьби із корупцією.

5. ІНДИВІДУАЛЬНО-КОНСУЛЬТАТИВНА РОБОТА

Індивідуально-консультативна робота з дисципліни проводиться з метою підвищення рівня підготовки та розвитку творчих здібностей студентів і передбачає проведення індивідуальних занять та консультацій для окремих студентів, згідно із графіком консультацій викладача кафедри.

До індивідуальних завдань відноситься написання рефератів та підготовка власних досліджень до олімпіад чи конференцій. Виконані індивідуальні завдання, після їх перевірки викладачем, студент захищає. Результати індивідуальних завдань студентів враховуються при оцінюванні їх поточної успішності.

Першорядні вимоги до написання рефератів: для написання реферату студент повинен скласти план із трьох питань, вступу та висновків. У вступі слід розкрити актуальність теми реферату; у першому питанні - основні теоретичні положення за темою; у другому - аналіз діючої практики валютного регулювання та контролю з досліджуваних питань; у третьому - рекомендації з метою поліпшення окремих аспектів валютного регулювання та контролю; у висновках - підбиваються головні підсумки дослідження. Загальний обсяг реферату повинен становити 12-15 сторінок. Наприкінці

реферату наводиться список використаних літературних джерел за алфавітом із зазначенням прізвища та ініціалів авторів, повної назви роботи, місця видання, назви видавництва, року видання, загальної кількості сторінок. Перелік літератури повинен бути не меншим ніж 7 - 8 джерел.

На консультаціях студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

Методика написання рефератів:

Протягом навчального семестру студенти можуть написати від двох до п'яти рефератів. Обсяг робіт не має перевищувати 10 сторінок друкованого тексту або 15 рукописного (без врахування титульної сторінки, переліку використаної літератури та додатків). Реферат має ґрунтуватися на 3-5 джерелах і повинен критично розглядати зміст робіт, їх сильні та слабкі сторони та містити власні висновки студентів.

Мета роботи – перевірити і закріпити отримані студентами теоретичні знання, навчити їх систематизувати ці знання і застосувати при дослідженні конкретної теми.

Для написання реферату студент повинен скласти план із трьох питань, вступу та висновків. У вступі слід розкрити актуальність теми реферату; у першому питанні - основні теоретичні положення за темою; у другому - аналіз діючої практики валютного регулювання та контролю з досліджуваних питань; у третьому - рекомендації з метою поліпшення окремих аспектів валютного регулювання та контролю; у висновках - підбиваються головні підсумки дослідження. Загальний обсяг реферату повинен становити 12-15 сторінок. Наприкінці реферату наводиться список використаних літературних джерел за алфавітом із зазначенням прізвища та ініціалів авторів, повної назви роботи, місця видання, назви видавництва, року видання, загальної кількості сторінок. Перелік літератури повинен бути не меншим ніж 7 - 8 джерел.

На консультаціях студент отримує відповіді від викладача на конкретні запитання або пояснення певних теоретичних положень чи аспектів їх практичного застосування.

До реферату ставляться такі вимоги:

1. робота має містити титульну сторінку (див. Додаток А), зміст (план) реферату, висновки, перелік використаної літератури, додатки за необхідністю;
2. вона має бути самостійною роботою студента, написаною грамотно на основі літературних джерел та зібраного студентом фактичного матеріалу.

Приблизна тематика рефератів:

1. Правовий статус людини і громадянина як інститут конституційного права.
2. Конституційно-правові засади прямої та представницької демократії.
3. Правові акти державного управління, їх класифікація.
4. Антикорупційна політика в системі державного управління.
5. Які функції виконує публічна сфера у взаємодії влади і суспільства?
6. Дайте своє бачення розуміння взаємозв'язку політичного процесу суспільства й управління.
7. Поняття національної безпеки. Об'єкти та основні принципи забезпечення національної безпеки України.
8. Поняття та сутність національних інтересів. Пріоритети національних інтересів України.
9. Суб'єкти забезпечення національної безпеки України.
10. Ознаки та моделі національної економіки.
11. Зміст та основні напрями державної інформаційної політики України.
12. Правове забезпечення інформаційної сфери в Україні.
13. Стан та перспективи розбудови електронного урядування в Україні.
14. Механізми політичної соціалізації українського населення відповідно до ціннісних орієнтацій європейського суспільства.
15. Системи регіонального управління у східноєвропейських країнах (політичний, економічний та соціальний аспекти).
16. Управлінсько-комунікативна некомпетентність керівника як джерело конфлікту.
17. Особливості діяльності керівника під час створення ефективного трудового колективу.
18. Ідеальна модель спілкування на державній службі в системі: керівник-підлеглий.
19. Інформаційно-комунікаційна діяльність: основні поняття, цілі, принципи організації.
20. Узагальнена схема інформаційного процесу: класифікація інформації, етапи обробки даних під час її передачі.
21. Поняття й проблемне поле муніципального менеджменту.
22. Програмування розвитку міста: основні засади розробки прогнозів, сценаріїв, стратегій, програм, проектів розвитку міста.
23. Програмно-цільове структурування генеральної мети розвитку міста: від цілей до проектів їх реалізації.
24. Програмно-цільовий метод формування бюджету та його місце у стратегічному плануванні муніципального розвитку.
25. Сучасні моделі якості. Управління на основі моделей якості.

6. ЕТАЛОНИ ТА ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ І УМІНЬ СТУДЕНТІВ

Система оцінювання знань, вмінь та навичок студентів передбачає виставлення оцінок за усіма формами проведення занять. Перевірка та оцінювання знань студентів може проводитись в наступних формах:

1. Оцінювання роботи студентів в процесі практичних занять.
2. Оцінювання виконання індивідуального завдання.
3. Проведення проміжного тестового контролю.
4. Усне опитування на лекції.
5. Проведення підсумкового контролю.

Загальна оцінка з дисципліни складається з поточних оцінок, які студент отримує під час практичних (семінарських) і лекційних занять, оцінки за виконання індивідуального завдання, написання есе та оцінок за виконання поточних контрольних робіт і колоквиуму.

Об'єктом контролю знань є діяльність студентів на семінарських та практичних заняттях, вивчення окремих тем, написання контрольних заходів та результати виконання студентами самостійних та індивідуальних робіт.

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня засвоєння студентами навчального матеріалу курсу. Під час практичних занять застосовуються такі засоби контролю: усне опитування з питань, поставлених у плані занять, самостійної роботи, а також з допомогою проміжного тестування. Результати роботи кожного студента (виступи, доповнення, коментарі, участь у дискусії, грамотно поставлені запитання тощо) визначаються викладачем на семінарах індивідуально.

Порядок поточного оцінювання знань студентів. Поточне оцінювання здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

1. активність та результативність роботи студента упродовж семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять;
2. виконання завдань для самостійного опрацювання;
3. виконання тестових завдань;
4. підготовка доповідей та презентацій.

Оцінювання проводиться за такими критеріями:

1. розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;
2. ступінь засвоєння матеріалу дисципліни;
3. ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
4. уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв'язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні завдань для самостійного розв'язання та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;
5. логіка, структура, стиль викладення матеріалу в письмових роботах

і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінка "відмінно" ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента усім п'ятьом зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової знижує оцінку на відповідну кількість балів.

При оцінюванні практичних завдань увага приділяється якості та самостійності, своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Якщо якась із вимог не буде виконана, то оцінка буде знижена.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом матеріалу лекційного модуля та вміння застосовувати його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення практичного завдання.

Таблиця 2

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота								Підсумковий тест (залік)	Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2					100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30	100
5	5	5	20	5	5	5	20		

Ще одним методом контролю знань студентів є виконання індивідуальної роботи студента під керівництвом викладача. Індивідуальна робота виконується у вигляді наукового реферату згідно методичних вимог.

Підсумковий контроль здійснюється під час виконання контрольних заходів. Підсумкова оцінка з дисципліни згідно з Методикою переведення показників успішності знань студентів Університету в систему оцінювання за шкалою ECTS конвертується в підсумкову оцінку за шкалою ECTS (табл. 3).

Таблиця 3

Критерії та шкала оцінювання знань і умінь студентів

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90–100	A	відмінно	Зараховано
82–89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Згідно критеріїв оцінювання знань студентів за модульно-рейтинговою системою на оцінку знань студентів протягом семестру з курсу «Управління державними інституціями» виноситься 100 балів: 70 балів-поточний контроль, 30 балів - підсумковий контроль (залік). Поточний контроль поділяється на два модульних контролю.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЗАЛІК

1. Влада й управління. Багатогранність державного управління та різні концепції його тлумачення.
2. Державне управління як діяльність виконавчо-розпорядчого характеру.
3. Поняття принципу державного управління. Застосування принципів державного управління.
4. Поняття та сутність функцій державного управління.
5. Поняття та сутність методів державного управління.
6. Особливості і проблеми державно-управлінської діяльності в незалежній Україні.
7. Статус глави держави в Україні і його функції.
8. Кабінет Міністрів України як вищий орган в системі виконавчої влади.
9. Місцеві державні адміністрації в Україні: організаційно-функціональна характеристика.
10. Діалектична єдність функції та структури в системі державного управління.
11. Особливості організаційної структури державного управління в зарубіжних країнах.
12. Правовий статус державних службовців.
13. Особливості контролю у системі державної служби.
14. Державна кадрова політика України на сучасному етапі: тенденції та перспективи.
15. Планування роботи з кадрами. Основи кадрового менеджменту.
16. Кадрова політика в органах місцевого самоврядування.
17. Порівняльний аналіз взаємодії політики і економіки у розвитку суспільства: європейський досвід і Україна.
18. Цивілізаційний підхід до аналізу поступу суспільства (А.Тойнбі).
19. Концепції постіндустріального суспільства (З.Бжежинський, О.Тоффлер).
20. Діловий та службовий етикет в державному управлінні.
21. Форма держави.
22. Правові норми, їх основні види та форми реалізації.
23. Правопорушення та юридична відповідальність.
24. Конституційні засади державного ладу.
25. Зміст і основні проблеми сучасної економіки.
26. Основні етапи розвитку економічної теорії.
27. Аналіз державного втручання в роботу ринків.
28. Обмеження на державне втручання: неспроможність влади.

29. Аналіз державного постачання суспільних благ.
30. Основні етапи циклу вироблення державної політики.
31. Джерела інформації та індикатори, які необхідні для визначення проблем політики.
32. Поняття та суть місцевого самоврядування. Концепції місцевого самоврядування.
33. Сучасна модель місцевого самоврядування в Україні.
34. Розподіл повноважень між органами місцевого самоврядування та місцевими державними адміністраціями.
35. Муніципальна реформа в Україні.
36. Функції регіонального управління та їх зміст.
37. Методи регулювання соціально-економічних процесів в регіоні.
38. Концепція державної регіональної політики в Україні: зміст та завдання.
39. Соціальна політика як чинник розвитку соціальних відносин. Характеристика суб'єктів та об'єктів соціальної політики України в сучасних умовах.
40. Гуманітарна політика в Україні: загальнонаціональні пріоритети, мета, завдання, принципи реалізації та тенденції розвитку.
41. Етапи формування, становлення та розвитку соціальної політики в незалежній Україні. Законодавче та нормативно-правове забезпечення щодо здійснення соціальної політики в Україні.
42. Система управління зовнішньоекономічної діяльності. Зміст та структура механізму управління зовнішньоекономічної діяльності.
43. Політичні виклики інтеграційних процесів в Європі.
44. Механізм адаптації законодавства України до норм і стандартів ЄС.
45. Угода про асоціацію України – ЄС: сучасні виклики інтеграційного процесу.
46. Сутність стратегічного управління як інструменту здійснення системних змін.
47. Роль стратегічного планування в реалізації завдань трансформації сучасного публічного управління.
48. Особливості стратегічного планування на центральному, регіональному та місцевому рівнях.
49. Характеристика процесу стратегічного планування: узагальнена модель та інструменти його реалізації.
50. Інтеграція стратегічного та проектного підходів при плануванні місцевого розвитку.
51. Правова база державної статистики. Закони України про інформацію та про державну статистику.
52. Статистичні спостереження: форми, види, методи обробки.
53. Основні прийоми аналізу рядів динаміки.
54. Сутність та зміст інформації в діяльності органів державної влади.
55. Види інформаційно-аналітичних документів та основні принципи їх складання.
56. Організаційно-правові засади інформаційно-аналітичної діяльності органів державної влади.
57. Роль комунікативних бар'єрів у виникненні конфліктів між керівником та

підлеглими.

58. Контроль керівника в організації діяльності підлеглого: ваша ідеальна схема.
59. Діяльність керівника у залагодженні конфліктів.
60. Застосування конфліктології в практичній діяльності керівника.
61. Компетентне управління як фактор попередження конфлікту.
62. Роль керівника в процесі створення сприятливих умов для ефективної діяльності державних службовців.
63. Організація діяльності керівника: проблеми та перспективи.
64. Види комунікацій в організації. Основні типи комунікаційних зв'язків.
65. Основи побудови системи інформаційно-комунікаційного забезпечення управління в організації.
66. Організація баз даних в інформаційній системі органу управління.
67. Характеристика інформаційних систем на основі web-технологій: інтранет, екстранет та ін. Проблеми їх впровадження.
68. Проектний підхід, його місце і роль у публічному управлінні та реалізації стратегій розвитку.
69. Проекти як інструменти реалізації стратегічних пріоритетів розвитку.
70. Основні функції управління проектом.
71. Ініціалізація проекту і формування його результатної складової.
72. Основні види проектного аналізу.
73. Характеристика процесу планування проекту.
74. Управління реалізацією проекту.
75. Організаційне та інформаційно-комунікаційне забезпечення реалізації проекту.
76. Напрями впровадження підходів менеджменту до публічного управління. Публічні та муніципальні послуги: співвідношення, зміст та проблеми якісного надання. Стандартизація порядку надання адміністративних послуг.

8. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ЛІТЕРАТУРНИХ ДЖЕРЕЛ

Базова

1. Гордієнко Л. Ю. Менеджмент державної установи: Навч. посіб.— Х.: Вид. ХДЕУ, 2001.— 152 с.
2. Державне управління, державна служба і місцеве самоврядування: Моногр. / Кол. авт.; За заг. ред. проф. О. Ю. Оболенського.— Хмельницький: Поділля, 1999.
3. Децентрализация: Эксперименты и реформы / Под ред. Томаша М. Хорвата. Институт открытого общества.— Будапешт, 1999.— 484 с.
4. Ефективна публічна адміністрація (довідник для міністрів) // Авт. Аупоряд. І. Коліушко, В. Тимошук.— К., 2006.— 32 с.
5. Коліушко І. Виконавча влада та проблеми адміністративної реформи в Україні.— К.: Факт, 2002.— 260 с.
6. Контроль у державних інституціях: навч. посіб. / Н.В. Фоміцька, Н.В. Миронова, Л.В. Набока; за заг. ред. д.е.н., проф. О.Ю. Амосова. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2012. – 144 с.
7. План дій з реформування системи органів виконавчої влади в Україні. ЦППР.— К.: КонусАЮ, 2006.— 215 с.
8. Публічне адміністрування в Україні: [Навч. посібник] / [за заг. ред. д-ра ф. наук, проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2011. – 306 с.
9. Публічне адміністрування в Україні: навч. посіб./ [В.Б. Дзюндзюк, О.Б. Коротич, Н.М. Мельтюхова та ін.]; за заг. ред. д.філос.н проф. В.В. Корженка, к.е.н., доц. Н.М. Мельтюхової. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2012. – 256 с.
10. Стиглиц Дж. Ю. Экономика государственного сектора / Пер. с англ.— М.: ИздАво МГУ: ИНФРААМ, 1997.
11. Структурно-функціональне забезпечення діяльності територіальних органів влади / Н.М.Мельтюхова, В.В.Корженко, Г.С.Одінцова та ін.; За заг.ред. Н.М. Мельтюхової // Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2007. – 244 с.
12. Тенденції та перспективи європейської інтеграції України: державно-управлінські виміри: / Корженко В.В., Мельтюхова Н.М., Одінцова Г.С. // [Монографія] / За заг. ред. В.В Корженка, Н.М. Мельтюхової. Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2007. – 268 с.
13. Теорія та історія державного управління : [навч. посібник] / [Н. М. Мельтюхова, Г. С. Одінцова, В. Б. Дзюндзюк та ін.]. – К. : "Видничий дім "Професіонал", 2008. – 288 с.

Допоміжна

1. Блэк Сэм. Паблик рилейшнз. Что это такое?— М.: Новости, 1989.
2. Доступ до інформації та електронне урядування / Авт.упоряд. М. С. Демкова, М. В. Фігель.— К.: Факт, 2004.— 336 с.
3. Комунікації у державних інституціях: навч. посіб./ О.Б. Коротич. – Х.: Вид-во ХарПІ НАДУ "Магістр", 2012 – 200 с.

4. Куліш А. Public relations для громадських (недержавних) організацій. Практичні поради на щодень.— К.: Український освітній центр, 2004.— 125 с.
5. Реформа публічної адміністрації в Україні: Проекти концепції та законів / Упоряд. І. Коліушко, В. Тимошук.— К.: КонусАЮ, 2005.— 192 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Конспект лекційного курсу «Управління державними інституціями» (персональний кабінет викладача).
2. Тестові завдання з курсу (внутрішній сайт ВНАУ).
3. Методичні розробки (внутрішній сайт ВНАУ).

Ресурси мережі Internet:

1. Офіційний сайт Міжнародної фінансової корпорації [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ifc.com>.
2. Офіційний сайт Асоціації «Українське об'єднання лізингодавців» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.leasing.org.ua
3. Офіційний сайт Верховної Ради України // режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
4. Офіційний сайт Верховної Ради України. [Електронний ресурс]. – Доступний з <http://www.rada.gov.ua>.
5. Офіційний сайт групи фіскального аналізу при бюджетному комітеті Верховної Ради України // режим доступу: <http://www.fao.kiev.ua>.
6. Офіційний сайт групи фіскального аналізу при бюджетному комітеті Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.fao.kiev.ua>.
7. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
8. Офіційний сайт Європейського банку реконструкції і розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ebrd.com>.
9. Офіційний сайт Європейської асоціації лізингу (Leaseurope) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.leaseurope.or
10. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України // режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>
11. Офіційний сайт Міжнародного валютного фонду [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.imf.org>
12. Офіційний сайт Міністерства Фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.kmu.gov.ua/>. 9.
13. Офіційний сайт Національного банку України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [www.bank.gov.ua/ Balance/Debt/ExtDebt_report_2010.pdf](http://www.bank.gov.ua/Balance/Debt/ExtDebt_report_2010.pdf).

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

Фурман Ірина Володимирівна

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНИМИ ІНСТИТУЦІЯМИ

Програма вибіркової навчальної дисципліни для підготовки фахівців денної та заочної форм навчання галузі знань 07 Управління та адміністрування спеціальності 074 Публічне управління та адміністрування ОКР «Магістр» факультету менеджменту та права

Підписано до друку _____. Формат А5 (148,5 x 210 мм).

Умовн.-друк. арк. 1,0

Зам. № _____. Тираж _____.

Віддруковано в обчислювальному центрі
Вінницького національного аграрного університету
21008, м. Вінниця, вул. Сонячна, 3